

در جست و جوی معنی

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۲/۱۰

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۳/۰۶

کد مقاله: ۵۸۴۷۵

محمدصادق فرید^۱، طاهره مهربود^۲

چکیده

پژوهش‌های علوم اجتماعی به طور عام و تحقیقات انسان‌شناختی به طور خاص، به ویژه در نیم قرن اخیر و از منظر روش‌شناسی، مورد بحث‌هایی اساسی واقع گردیده‌اند. بسیاری از این مباحث را باید حول آنچه تحت عنوان چرخش تفسیری در علوم اجتماعی مطرح شد، مدنظر قرار داد؛ چرخش تفسیری، پیش از هر چیز، پرسش از فلسفه علوم اجتماعی و مشخصاً روش‌شناسی آن بود. در نگاه جدید، بر رسالت روش‌شناختی علوم اجتماعی، نه برای تبیین علی‌واقعیت‌های اجتماعی‌شیء انگاشته شده، بلکه به منظور دستیابی به فهمی از زندگی مردم آن گونه که براساس ادراک ایشان بنا شده است، تأکید شد. انسان‌شناسی به عنوان یکی از رشته‌های ممتاز به لحاظ درگیری انسانی با اجتماعات فرهنگ‌محور، همواره از پیش‌برندگان پیشتاز چنین نگاهی در پژوهش‌های خود بوده است. رهیافت تفهیمی-تفسیری در روش‌شناسی انسان‌شناختی، مبتنی بر مبانی اندیشه‌ای ویژه و نیز شیوه‌های عملی انعطاف‌پذیری است که پژوهشگر را در جستجوی معنی، هدایت می‌کند. مقاله حاضر، تأملی بر این مبانی و شیوه‌ها با تکیه بر آرای اندیشمندانی چون کلیفورد گیرتز و ویلهم دیلتای می‌باشد.

واژگان کلیدی: انسان‌شناسی تفسیری، فهم، معنی، متن، تجلی حیات

۱- استادیار مردم‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

۲- دانشجوی دکترا مردم‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز؛ tahereh.mehrbud@gmail.com